ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 7. července 2009

o existenci nadměrného schodku v Litvě

(2009/588/ES)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 104 odst. 6 uvedené smlouvy,

s ohledem na doporučení Komise,

s ohledem na připomínky Litvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle článku 104 Smlouvy se členské státy vyvarují nadměrných schodků veřejných financí.

(2) Pakt o stabilitě a růstu vychází z cíle zdravých veřejných financí, jež jsou prostředkem k posilování podmínek pro cenovou stabilitu a pro silný udržitelný růst, který vede k vytváření nových pracovních míst.

(3) Postup při nadměrném schodku podle článku 104, který je blíže vymezen v nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku [1], které je součástí Paktu o stabilitě a růstu, stanoví povinnost rozhodnout o existenci nadměrného schodku. Protokol o postupu při nadměrném schodku připojený ke Smlouvě obsahuje další ustanovení k provádění postupu při nadměrném schodku. Nařízení Rady (ES) č. 3605/93 [2] stanoví podrobná pravidla a definice pro použití ustanovení uvedeného protokolu.

(4) V roce 2005 došlo k reformě Paktu o stabilitě a růstu, která se pokusila posílit jeho účinnost a ekonomické základy a zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Cílem reformy bylo zajistit, aby ve všech krocích postupu při nadměrném schodku byla plně zohledněna zejména hospodářská a rozpočtová situace. Tímto způsobem Pakt o stabilitě a růstu poskytuje rámec na podporu vládních politik zaměřených na k rychlý návrat ke zdravému stavu rozpočtů s přihlédnutím k hospodářské situaci.

(5) Usoudí-li Komise, že v členském státě existuje nebo může vzniknout nadměrný schodek, je podle čl. 104 odst. 5 Smlouvy povinna předložit Radě stanovisko. Komise dospěla, vycházejíc ze své zprávy podle č. 104 odst. 3 Smlouvy a s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru podle čl. 104 odst. 4 Smlouvy, k závěru, že v Litvě existuje nadměrný schodek. Komise proto dne 24. června 2009 předložila Radě stanovisko týkající se Litvy [3].

(6) V čl. 104 odst. 6 Smlouvy se stanoví, že Rada zváží všechny připomínky, které dotčený členský stát případně učiní, před tím než po celkovém zhodnocení rozhodne, zda nadměrný schodek existuje. V případě Litvy jsou závěry celkového zhodnocení obsaženy v tomto rozhodnutí.

(7) Podle údajů oznámených litevskými orgány o postupu při nadměrném schodku dosáhl celkový schodek veřejných financí v Litvě v roce 2008 výše 3,2 % HDP a překročil tak referenční hodnotu 3 % HDP. Schodek se sice blížil referenční hodnotě 3 % HDP, avšak její překročení nelze považovat za výjimečné ve smyslu Smlouvy a Paktu o stabilitě a růstu. Především nevznikl v důsledku prudkého hospodářského propadu v roce 2008, kdy růst HDP klesl na 3,0 % v roce 2008 z 8,9 % v roce 2007. Tato průměrná roční hodnota růstu sama o sobě neumožňuje považovat schodek v roce 2008 za výjimečný. Překročení referenční hodnoty navíc nemůže být považováno za dočasné. Podle prognózy útvarů Komise z jara 2009 by s přihlédnutím k opatřením pro běžný rok stanoveným v rozpočtu na rok 2009 a v dodatečném rozpočtu, který schválil parlament v květnu, vzrostl schodek v roce 2009 na 5,4 % HDP a za předpokladu neměnné politiky by se v roce 2010 dále zvýšil na 8,0 % HDP. Kritérium schodku stanovené ve Smlouvě tudíž není splněno.

(8) Celkový hrubý veřejný dluh se drží značně pod úrovní referenční hodnoty 60 % HDP; v roce 2008 se zastavil na 15,6 % HDP. Prognóza útvarů Komise z jara 2009 nicméně předpokládá, že v roce 2009 rychle vzroste na 22,6 % HDP a v roce 2010 na 31,9 %, zejména v důsledku očekávaných vysokých primárních schodků.

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.
[2] Úř. věst. L 332, 31.12.1993, s. 7.
[3] Všechny dokumenty týkající se postupu při nadměrném schodku v případě Litvy jsou k dispozici na této internetové stránce: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=_m2

(9) V souladu s Paktem o stabilitě a růstu by měly být náležitě zohledněny systémové důchodové reformy zavádějící systém sestávající z několika pilířů, včetně povinného, plně financovaného pilíře. Přestože zavedení těchto reforem vede k dočasnému zhoršení rozpočtové pozice, dlouhodobá udržitelnost veřejných financí se výrazně zlepší. Na základě odhadů litevských orgánů dosahují čisté náklady na tuto reformu v roce 2008 hodnoty 1,0 % HDP a v důsledku dočasného snížení příspěvků z 5,5 % na 2,0 % hodnoty 0,5 % v roce 2009 a 0,4 % v roce 2010. Podle Paktu o stabilitě a růstu lze tyto náklady brát v úvahu na základě rovnoměrného snižování po přechodné období a pouze v případě, že schodek zůstává blízko k referenční hodnotě. Za rok 2008 (což je jediný rok, ve kterém lze schodek pokládat za blízký referenční hodnotě) by byl schodek s přihlédnutím k čistým nákladům na reformu upraven na 2,6 % HDP. Na druhou stranu se prognóza schodku zpracovaná útvary Komise na roky 2009 a 2010 již referenční hodnotě neblíží, a proto nelze k nákladům na důchodovou reformu přihlížet.

(10) Podle čl. 2 odst. 4 nařízení (ES) č. 1467/97 lze k „rozhodujícím faktorům“ přihlédnout u kroků vedoucích k rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku podle čl. 104 odst. 6 Smlouvy pouze tehdy, jsou-li splněny současně dvě podmínky: schodek zůstane blízko referenční hodnotě a její překročení je jen dočasné. V případě Litvy tyto dvě podmínky splněny nejsou. Rozhodující faktory nejsou tedy u kroků vedoucích k tomuto rozhodnutí zohledněny,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Z celkového zhodnocení vyplývá, že v Litvě existuje nadměrný schodek.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Litevské republice.

V Bruselu dne 7. července 2009.

Za Radu
předseda
C. BILDT